

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Saborski odbor za obrazovanje, znanost i kulturu
Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb

Predmet: Zapažanja o dosadašnjem tijeku aktivnosti vezanih za osmišljavanje i predstavljanje Prijedloga Cjelovite kurikularne reforme
- prilog za sjednicu PREDSTAVLJANJE KURIKULARNE REFORME ZA RANI I PREDŠKOLSKI, OSNOVNOŠKOLSKI I SREDNJOŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Poštovani,

Svaka **reforma obrazovanja**, budući da zadire u temelje i budućnost naroda, izuzetno je odgovoran potez koji mora biti dobro promišljen, odlično pripremljen i **mora imati nacionalno suglasje** da bi se uspješno provela i polučila ciljeve.

Stručna rasprava i javno promišljanje o Nacrtu prijedloga cjelovite kurikularne reforme je već u prvim tjednima ukazala na **manjkavosti, propuste pa i velike pogreške u pristupu reformi** i samoj organizaciji rada na njezinom osmišljavanju.

Dostavljamo **najbitnije primjedbe** Udruge U ime obitelji nastale prikupljanjem i analizom dosad pristiglih primjedbi učitelja i nastavnika zaposlenih u sustavu koji bi se trebao reformirati. **Svrha našeg istupa jest upoznati naše predstavnike u Hrvatskom saboru , koji mogu i moraju utjecati na tijek ovakvog projekta od nacionalnog interesa, s uočenim manjkavostima Prijedloga Cjelovite kurikularne reforme.**

1.Reformi se ne pristupa ciljano, na temelju istraživanja i evaluacije, a reforma rađena bez takvih pokazatelja je promašaj.

Mišljenja smo da je sustav predtercijarnog obrazovanja moguće poboljšavati samo kontinuiranom evaluacijom i unapređivanjem kvalitete svih njegovih dionika (Osiguranje kvalitete obrazovanja), što je dijelom predloženo jednim od nacрта dokumenata u javnoj raspravi (Okvir za vrednovanje procesa i ishoda učenja u osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju). Nije jasno zbog čega se to već ne čini, usprkos tomu što se već nekoliko godina provode nacionalna vrjednovanja upravo na završetku obrazovanja u sustavu koji je predmet ove reforme. Zaključci o (ne)znanju i (ne)kompetencijama naših učenika baziraju se isključivo na postignućima na međunarodnim testiranjima i to isključivo na onima koji upućuju na slabosti, iako su međunarodna testiranja do sada provedena svega nekoliko puta i ishodi su bili različiti: u nekim testiranjima su naši učenici bili uspješniji od međunarodnog prosjeka (PIRLS 2011, TIMSS prirodoslovlje 2011), u nekima su bili lošiji (TIMSS matematika 2011, PISA 2012). Iako su neka od postignuća na međunarodnim natjecanjima bila loša, ne vidimo kako će se ta postignuća prijedlogom novog kurikula poboljšati. Posljednje analize vlastitih nacionalnih ispita u svrhu osiguranja kvalitete odgojno-obrazovnog sustava potječu iz 2008.

facebook
UlmeObitelji
www.uimeobitelji.net

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Smatramo da prvi korak u reformi obrazovanja mora biti uvođenje i provođenje kulture kvalitete, koja uključuje evaluacije, dijagnostiku i propisivanje korektivnih mjera. Nacionalne i međunarodne provjere, ispiti i vrjednovanja trebaju biti podvrgnuti detaljnoj analizi i obradi, i služiti za evaluaciju svih dionika obrazovnog sustava: i sadržaja nastavnoga gradiva, i nastavničkoga kadra i infrastrukture.

Npr. jedan od trenutnih problema sustava je obilje odličnih ocjena na osnovnoškolskoj razini, koje ne odgovaraju stvarno stečenim znanjima i kompetencijama. Takav sustav jako otežava upise u višu obrazovnu razinu. U nacrtima dokumenata kurikularne reforme ne vidimo niti pokušaj da se ovaj problem riješi. Potpuna implementacija sustava osiguranja kvalitete obrazovanja bi ovaj problem sigurno riješila, jer bi identificirala profesore čije ocjene ne odgovaraju stvarno stečenim znanjima, te bi njihovo vrjednovanje korigirala kontinuiranom obaveznom edukacijom.

2. Usprkos tomu što ne postoji cjelovita analiza koja bi ukazivala što se u kurikulu treba mijenjati i na koji način, krenulo se u izmjene nacionalnog kurikula. U tom procesu uočavamo dodatne bitne propuste:

2. 1. Propusti u sastavljanju Ekspertne radne skupine(ERS)

- u sastavu ERS-a su isključivo stručnjaci društvenog i humanističkog područja, a cilj Strategije znanosti i obrazovanja jest usmjeriti mlade ljude i učiniti ih kompetentnima za rast i razvoj u STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) području;
- u njenom sastavu su čak tri člana dio iste istraživačke skupine s Instituta za društvena istraživanja, što otvara sumnje da se radi o istraživačkom eksperimentu upravo te interesne zajednice, a ne o ekspertnoj skupini za provedbu aktivnosti od općeg nacionalnog interesa;
- u njenom sastavu su svega tri člana doista aktivni sudionici sustava koji se reformira (ili su to bili u jednom razdoblju svoje karijere), što čini manjinu u sastavu cijele skupine;
- u sastavu ERS-a dominiraju struke koje u sustavu odgoja i obrazovanja pripadaju kategoriji stručnih suradnika (psiholozi, pedagozi, sociolozi), a ne nositelja nastavnih procesa (nastavnici hrvatskog jezika, matematike, prirodne grupe predmeta, i slično).

Smatramo da ERS treba dopuniti stručnjacima s iskustvom rada u odgojno-obrazovnom sustavu, te stručnjacima iz STEM područja. Molimo da se razmotri dopuna/izmjena članova ERS-a prije nastavka aktivnosti vezanih uz Cjelovitu kurikularnu reformu provedbe ovoga procesa, na temelju javnog poziva s jasno iskazanim kriterijima, i raspisanog u primjerenom vremenskom trajanju.

2.2. Neadekvatan postupak Stručne rasprave

Napisani dokumenti nisu pisani pregledno, jasno i razumljivo, a morali bi biti tako pisani, budući da bi trebali određivati svrhu, ciljeve, strukturu i odgojno-obrazovna očekivanja vezana uz učenje i poučavanje predmeta na koje se odnose. To je i preduvjet da bi u raspravi mogla sudjelovati ne samo stručna, nego i cijela zainteresirana javnost.

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Dojam je da se radi o tekstovima prevedenima s nekog stranog jezika te da nisu pisani u duhu hrvatskoga jezika. U dokumentima se teško snalaze i stručnjaci iz sustava pa je nerealno očekivati da bi se u njima mogla snaći javnost.

Nadalje, nije jasno tko je mjerodavan i odgovoran za usvajanje ili odbijanje stručnih primjedbi i komentara za pojedine dokumente, niti je jasno kako će se znati što je usvojeno i je li usvojeno.

Cijela organizacija rada na osmišljavanju reforme mora biti podvrgnuta *korekcijama*. U suprotnom, trenutna stručna i najavljena javna rasprava provodi se samo radi formalnog zadovoljenje procedure.

Predlažemo, stoga, da novoformirana/reformirana/dopunjena radna skupina (*Ad 2.1.*), **angažira stručne recenzente pojedinih dokumenata, koji će dobiti zadatak, rok i naknadu za pravo ekspertno stručno mišljenje nacрта prijedloga kurikularnih dokumenata**, a ERS je tu da proces usvajanja primjedbi recenzenata nadgleda. Te osobe moraju biti najbolji stručnjaci iz samog sustava (dakle nastavnici i učitelji, mentori i savjetnici, nositelji obrazovnog sustava, odabrani na temelju preporuka županijskih stručnih vijeća, fakulteta, Akademije).

U Zaključku:

Cjelovita kurikularna reforma (a to vrijedi za bilo koji proces) ne znači kreiranje brda dokumenata i tekstova koji lijepo izgledaju, čije će postojanje u nekim strateškim dokumentima omogućiti stavljanje „plusa“ u rubriku u koju se upisuje rezultat aktivnosti Cjelovite kurikularne reforme.

Hrvatska mora krenuti vrjednovati rezultate vlastitog obrazovnog sustava, analizirati postignute rezultate, i u kombinaciji s rezultatima međunarodnog vrjednovanja dijagnosticirati na ispravan način i slabosti i kvalitete obrazovanog procesa te na temelju njih mijenjati obrazovnih sustav.

Sve drugo je iscrpljivanje financijskih i ljudskih resursa s vrlo neizvjesnim ishodom.

Očekujemo da se ovdje iznesene primjedbe ozbiljno razmotre.

S poštovanjem,

Lidija Blagojević, prof. savjetnik
Dr.sc. Beata Halassy, znanstveni savjetnik

Udruga U ime obitelji

U Zagrebu, 8. travnja 2016.

facebook
U ime Obitelji
www.uimeobitelji.net